

ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΟΣ

Ὁ Ζεὺς, ἵνα εὐχαριστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, διέταξε τὸν Ἑρμῆν ν' ἀναγγεῖλῃ ὅτι ἴδρυσε λαχεῖον εἰς ὃ ὁμοῦ μετ' ἄλλων πολυτίμων δώρων ἦτο καὶ ἡ Φρόνησις, ἥτις ἦτο καὶ τὸ καλλίστον πάντων. Κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Διὸς, εἰς τὸ λαχεῖον ἐκείνο ἠδύνοντο νὰ λαβῶσι μέρος καὶ τινες ἐκ τῶν θητηῶν. Εἰς τὴν ἐκκύβευσιν ὁ Ἑρμῆς διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Διὸς ὡς ἐπότης. Συνέβη δὲ ὁ καλλίστος λαχνός, ἡ Φρόνησις, νὰ πέσῃ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν : γενικῶς ψίθυρος διέδραμε τὴν ὀμήγηριν καὶ ὑπένοικε ἐξηνέχθησαν ὅτι ὁ Ζεὺς θὰ μεταχειρίσθῃ δόλον τινὰ ὅπως ἀπονεύμῃ τὸν ποθητὸν τοῦτον λαχνὸν εἰς τὴν θυγατέρα του. — Ὁ Ζεὺς, θέλων συγχρόνως καὶ νὰ τιμωρήσῃ καὶ νὰ κατασιγάσῃ τὰς ἀσεβεῖς ἐκείλας μεμψιμοιρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τοῖς ἐδώρησε τὴν Μωρίαν ἀντί τῆς Φρονήσεως μετ' ὃ δῶρον τοῦτο οἱ ἀνθρωποὶ ἀνεχώρησαν κατηχηριστήμενοι, καὶ ἔκτοτε μέχρι σήμερον οἱ μωρότεροι θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ὡς τοὺς φρονιμοτέρους.

(Κατὰ τὸ Ἀγγλικόν.)

Μετὰφρ. Μι λ τ. Ρ α ζ ἑ λ ο υ.

ΤΑ ΑΠΟΔΗΜΗΤΙΚΑ ΠΤΗΝΑ

Ὅποιαν χάριν δὲν γενᾷ ἡ προάγγελος τῆς ἀνοίξεως ἀφιξίς των, καὶ ὁποιαν λύπην καὶ ἀπορίαν δὲν προξενεῖ εἰς πάντας, ἀπὸ τοῦ παιδίου μέχρι τοῦ γέροντος, ἡ περιοδικὴ ἀναχώρησις ἐξ ἡμῶν εἰς ἄλλα μέρη τῶν ἀποδημητικῶν καλουμένων πτηνῶν, ἐκ τῶν ὁποίων κοινότατα καὶ προσφιλέστατα εἶνε ἡ γλυκεῖα, εὐθυμος καὶ φλύαρος χελιδὼν, καὶ ὁ σοβαρὸς καὶ ὑψηλοβάμων πελαργός ; ὁ ἑλληνικὸς πρὸ πάντων λαός, πόσον δὲν ἐξύμνησεν ἐν χαρᾷ τὴν ἔλευσιν τῆς χελιδόνος ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον, ἀφ' οὔτου οἱ παῖδες τῶν μεγάλων προγόνων μας ἔφαλλον τὸ :

»Ἥλθ' ἤλθε χελιδὼν,
Καλὰς ὥρας ἔχουσα,
Καλοὺς ἑναιουτοὺς, κλπ.

μέχρι τῶν πολλῶν νεωτέρων ὁμοίων ἁσμάτων μας, δημοτικῶν τε καὶ μὴ, τὰ ὁποῖα πάντες οἱ παῖδες ἐψάλλομεν ! Καὶ τὴν πρόδρομον τῶν νεφῶν, τοῦ ψύχους καὶ τοῦ χειμῶνος ἀναχώρησιν των ; Πόσον ἐπίσης τὴν ἔφαλλον ἐν βαρυθυμίᾳ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι !

Τίς δὲν ἠξέυρει τὴν ὠραίαν ποίησιν τοῦ Α. Βαλαωρίτου,

«Χειμῶνας ἑλάκωσε,
Σύγνεφα, χιόνια,
Τάνθη πετάξανε
Κ' ἡ μυρωδιαίς.
Φύγανε, Φρόσω μου,
Τὰ χελιδόνια·

Φυλάξου, ἑλάκωσε

Μαύραις νυχτῆαίς : »

Ἄλλ' ὅταν προσφιλῇ καὶ ἐνδιαφέροντα καὶ ἂν εἶνε τὰ πλάνα ταῦτα τοῦ Θεοῦ πλάσματα εἰς τὸν ἀνθρώπον, δὲν ἠδυνήθη οὗτος ἀκόμη νὰ ἐξηγήσῃ ἐπαρκῶς τὴν μυστηριώδη δύναμιν, ἥτις ὠθεῖ αὐτὰ νὰ μεταβαίνουσιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον κατὰ τὰς ἐποχάς. Εἶνε τοῦτο ἡ πείνα ; ἡ εἶνε ἡ θερμότης, τὴν ὁποῖαν ζητοῦσι, καὶ τὸ ψῦχος, τὸ ὁποῖον φεύγουσι ; Βεβαίως καὶ ταῦτα εἶνε μέχρι τινὸς ἡ αἰτία, ἀναντίρρητον δ' εἶνε ὅτι τὰ πτηνὰ ἔχουσιν ἀσφαλὲς προαίσθημα μελλουσῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, τὸ ὁποῖον ὑπαγορεύει αὐτοῖς πολλὰκις ἀλλαγὴν τόπου διαμονῆς. Ὡς πρὸς τοῦτο εἶχον καὶ ἔχουσι δίκαιον οἱ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι καιροσκοποὶ οἰωνοσκοποῦντες καὶ ἐκ τῆς πτήσεως, τῆς διευθύνσεως καὶ ἄλλων κατωμάτων τῶν πτηνῶν πραγματευόμενοι τὸν μέλλοντα καιρὸν, καὶ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολάς. Ἀλλὰ ὁ τῆς θερμότητος ἡ τοῦ ψύχους λόγος δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάντων τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν, ἄρα δὲν εἶνε καὶ ἡ μόνη τῶν ἀποδημιῶν των, αἰτία.

Τὸ μόνον ἀσφαλὲς, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε παρετηρήθη εἶνε ὅτι τὰ ἀποδημητικὰ πτηνὰ, καὶ ἰδίως ἡ χελιδὼν καὶ ὁ πελαργός, προαισθανόμενα τὴν κακὸν καιρὸν, ἐτιμάζονται, ὡς ἀνθρωποὶ, πρὸς ἀναχώρησιν, εὐτρεπίζουσι τὰ καθ' ἑαυτὰ, τὰς φωλεὰς των, διὰ νὰ τὰς ἐπανεύρωσιν ἐν τάξει ἐπιστρέφοντα μετὰ ἐξ μῆνας, ἐπισκέπτονται πάντα τὰ προσφιλῆ αὐτοῖς μέρη, δεικνύουσι ἢ ἐπὶ τῷ ἀποχαιρετισμῷ συγκινησίαν των διὰ κελადημάτων καὶ πτήσεων, συνεννοοῦνται πρὸς ἄλληλα καὶ ἔπειτα ἀπέρχονται ἐν πολυαριθμοῖς συνοδίαις καὶ ἐν ἀκτινοειδῆ παρατάξει μετ' ἀρμονίαν καὶ πειθαρχίαν μοναδικήν. Εἶνε δὲ σήμερον γνωστὰ καὶ τὰ μέρη ἐν Εὐρώπῃ, τὰ ὁποῖα συνήθως ἐκλέγουσιν ὡς σταθμούς των τὰ καρδιάνια ταῦτα τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν, οἱ δὲ κυνηγοὶ καρδοκοῦσιν αὐτὰ εἰς τοιαῦτα διαβατήρια μέρη.

Τὰ πολὺ συχνάζόμενα ἐν Εὐρώπῃ μέρη ὑπὸ πλαναμένων πτηνῶν εἶνεοὶ γερμανικοὶ ποταμοὶ Ἑλβας, Οὐίστοῦλας καὶ Ὀδερὸς, καὶ ἡ Κασπία θάλασσα μετὰ τὰς ἀκτὰς τῆς, δι' αὐτοῦ δὲ διέρχονται συνήθως τὰ ἐκ τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς βορείου Ῥωσσίας ἀποδημοῦντα πτηνὰ. Ἡ δὲ γνώμη ὅτι τὰ πρῶτα τῶν πτηνῶν ὁδηγοῦσι τὰ νεώτερα κατὰ τὰς ἀποδημίας ταύτας, ἀπεδείχθη ἐσφαλμένη. Παρατηρήθη δ' ὅτι πτηνὰ τινὰ, ὡς αἱ χῆνες, οἱ κόρακες καὶ ἄλλα, ἀπὸ ἔνστικτον ὁρμῆν ἐπιχειροῦσι καθ' ἑκάστην ἐν συνοδείᾳ περιπλανήσεις καὶ περιπάτους ἀναλόγως τῆς στάσεως τοῦ ἡλίου. Ἀλλὰ δὲ πάλιν ἐπιχειροῦσι τοιαύτας καθ' ὠρισμένης ἡμέρας, ἄλλα καθ' ὠρισμένου μῆνας, καὶ ἄλλα τέλος καθ' ὠρισμένου ὥρας τοῦ ἔτους. Γενικῶς δὲ παρετηρήθη ὅτι ὅπου ὁ ἀνθρώπινος πληθυσμὸς ἤυξηση, καὶ ὁ νεώτερος πολιτισμὸς μετέβαλε τὴν ὄψιν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τὰ ἀποδημητικὰ πτηνὰ ἔπαυσαν νὰ συχνάζωσιν ἀθρόα, προτιμῶσι δὲ τὴν ἀγρίαν καὶ παρθένον ἔτι ἀπὸ τοῦ πολιτισμοῦ μεῖνασαν γῆν. Σπανιώτατα δ' εἶνε τὰ πτηνὰ, τὰ ὁποῖα ἐξ ἀγρίων μερῶν